

Kinderen krijgen de prik op een leeftijd waarop ze gevoelig zijn voor allerlei ziekten. Als ze vlak na een inenting een ziekte krijgen, lijkt het alsof dat door de prik komt, maar dat is bijna nooit zo. De stoffen waarmee geprikt wordt en de bijwerkingen van de prikken zijn goed onderzocht. Ze veroorzaken geen blijvende ziekten.

Wat kunt u doen?

Het ene kind slaapt veel na de prik. Het andere kind voelt zich niet helemaal lekker. Zorg voor lichaamscontact, aandacht en afleiding. Dit kan de pijn minder maken. Als uw baby toch pijn houdt en veel huilt kunt u paracetamol geven. Lees altijd de bijsluiters. Maar meestal is dat niet nodig. Als uw kind koorts heeft is het meestal genoeg om het koel te kleden en regelmatig drinken te geven. Vaak moet u het gewoon even laten 'uitziken'. Als uw kind ineens heel erg ziek wordt of als de klachten langer dan 2 dagen duren, overleg dan met de huisarts. Misschien is er iets heel anders aan de hand dan een bijwerking.

Heeft uw baby een bijwerking na de prik? Meld dit dan bij het volgende bezoek aan de arts of verpleegkundige van het consultatiebureau. De arts of verpleegkundige meldt de bijwerking bij het Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb. De bijwerkingen worden daar geregistreerd en nader onderzocht. U kunt dat ook zelf doen op www.lareb.nl. Soms neemt Lareb contact met u op, als ze meer informatie willen over een bijwerking.

Meer informatie?

Wilt u meer informatie over het Rijksvaccinatieprogramma? Of over de ziekten waartegen het programma beschermt? Kijk dan op www.rivm.nl/rijksvaccinatieprogramma. U kunt daar ook de algemene folder en de folders over de andere prikmomenten vinden. Deze folders zijn ook verkrijgbaar bij het consultatiebureau. Heeft u nog meer vragen? Stel ze aan de arts of verpleegkundige van het consultatiebureau.

Rijksvaccinatieprogramma

Met het Rijksvaccinatieprogramma kunt u uw kind beschermen tegen ernstige infectieziekten. Het wordt door de overheid gratis aangeboden aan alle kinderen in Nederland. Inenten is niet verplicht.

Dit is een publicatie van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl/rijksvaccinatieprogramma

september 2011

002838

Informatie over DKTP-Hib-HepB en Pneu-prikken

Voor baby's van 2, 3, 4 en 11 maanden

Inenten beschermt

Inenten is belangrijk om uw kind te beschermen tegen ernstige infectieziekten. Inenten is niet verplicht. De meeste ouders doen het wel. In deze folder leest u welke prikken uw kind krijgt bij 2, 3, 4 en 11 maanden. Tegen welke ziekten wordt ingeënt en hoe de prikken werken. Ook leest u meer over de kans op bijwerkingen en wat u daartegen kunt doen.

Twee prikken

Uw kind krijgt per keer in elk beentje een prik. De DKTP-Hib-HepB-inenting beschermt kinderen tegen 6 ernstige infectieziekten: difterie, kinkhoest, tetanus, polio, Hib-ziekte en hepatitis B. De pneumokokkenprik beschermt kinderen tegen een groep van 10 bacteriën. Het zijn de meest voorkomende soorten waar kinderen erg ziek van kunnen worden.

De ziekten

De twee prikken beschermen tegen een aantal ziekten die heel ernstige gevolgen kunnen hebben. *Difterie* is een ernstige keelontsteking. Die kan ervoor zorgen dat een kind stikt. Ook kunnen het hart en zenuwstelsel beschadigd raken. Van *kinkhoest* kunnen vooral baby's het heel benauwd krijgen door langdurige en hevige hoestbuien. Ze kunnen er zelfs een hersenbeschadiging aan overhouden. Door *tetanus* kunnen de kaakspieren verkrampen. De ziekte kan ook de slik- en ademhalingspijpen aantasten. *Polio* (kinderverlamming) kan ervoor zorgen dat een kind verlamd raakt. Van *Hib-ziekte* en *pneumokokkenziekte* kan een kind hersenvliesontsteking, bloedvergiftiging en longontsteking krijgen. *Hepatitis B* kan een blijvende leverontsteking veroorzaken. Aan al deze ziekten kunnen de kinderen overlijden.

Wie krijgt de prikken?

Alle baby's die geboren zijn op en na 1 augustus 2011 krijgen deze twee prikken. In sommige gevallen krijgen kinderen die geboren zijn voor 1 augustus 2011 ook deze prikken. Zij hebben dan een indicatie voor hepatitis B:

- Kinderen van moeders die draagster zijn van het hepatitis B-virus.
- Kinderen met een ouder uit een land waar veel hepatitis B voorkomt.
- Kinderen met het syndroom van Down.

Wanneer krijgt uw kind de prikken?

De eerste prik wordt gegeven als uw kind 6 tot 9 weken oud is. Daarna zijn er nog inenting bij ongeveer 3, 4 en 11 maanden. Omdat deze infectieziekten juist voor heel jonge kinderen gevaarlijk zijn, moeten zij zo snel mogelijk beschermd worden. Daarom worden de prikken zo jong gegeven. Het is nodig de inentingen meerdere keren te geven. De bescherming is anders niet sterk genoeg en duurt niet lang genoeg. Ouders of verzorgers krijgen via de post een oproep voor de inentingen. De prikken worden op het consultatiebureau gegeven.

Hoe werken de prikken?

In de prikken zitten stukjes van de ziekmakende bacteriën en virussen. De stukjes zijn onschadelijk gemaakt en maken uw kind dus niet meer ziek. Ze zorgen er juist voor dat uw kind afweerstoffen tegen de ziekten maakt. Komt uw kind later weer in contact met de virussen en bacteriën waartegen is ingeënt? Dan herkent het afweersysteem het virus of de bacterie. En dan maakt het lichaam sneller afweerstoffen aan tegen de ziekte. In de DKTP-Hib-HepB-inenting zitten stoffen tegen 6 ziekten. Het afweersysteem van gezonde kinderen kan dat goed verwerken. Door de combinatieprik hoeven kinderen minder vaak geprikt te worden. Daarom hebben ze ook minder vaak kans op bijwerkingen. De pneumokokkenprik is wel een aparte prik.

Zijn er bijwerkingen?

Ongeveer 1 op de 3 kinderen krijgt een paar uur na de prikken wat last van bijwerkingen. Meestal begint dat op de dag van de inenting. Vaak is dat binnen 2 dagen weer over.

Een kind kan lichte koorts krijgen, huilen of wordt hongerig. Soms doet de plek waar geprikt is pijn en wordt rood. Heel zelden treden op de dag van de vaccinatie heftiger bijwerkingen op. Dat gebeurt bij ongeveer 1 op de 1.000 kinderen. Een kind huilt dan bijvoorbeeld urenlang achter elkaar erg hard. Heel soms verkleuren de benen na de eerste prikken. Of heel soms wordt een kind ineens slap en wit en reageert niet meer. Dit gebeurt bij minder dan 1 op de 2.000 kinderen.

De bijwerkingen zien er soms eng uit, maar gaan vanzelf weer over. Kinderen van een jaar oud krijgen soms hoge koorts. Minder dan 1 op de 10.000 kinderen krijgt een koortsstuip. Als dat gebeurt, is dat meestal na de 4e DKTP-Hib-HepB-inenting. Vaak hebben deze kinderen een aangeboren aanleg voor koortsstuipen.

Tegelijk met de DKTP-Hib-HepB-prik krijgen kinderen een inenting tegen pneumokokken. De bijwerkingen na deze prik lijken op de bijwerkingen van de DKTP-Hib-HepB-prik. Het tegelijk geven van de twee verschillende inentingen zorgt niet voor meer of ergere bijwerkingen.